

Psikolojiye Giriş

Temeller, Bölüm I: Freud
Ders 3

Temeller, Bölüm I: Freud

<https://classesv2.yale.edu/>

Değerlendirme

- Arasınnav (%30)
- Final (%35)
- Haftalık okuma raporları (%15)
- Kitap inceleme (%20)
- Deneye katılım

Deneysel Katılım Gereklilikleri

- Öğrencilerin deneylere katılma, deneyleri izleme ya da araştırma raporu yazma gibi başka bir takım yollarla edinebilecekeri 5 “birim” (saat) araştırma katılım kredisini tamamlamaları gerekmektedir. Ayrıntıları, dersin internet sayfasında da yer alan (ders içeriğinin son dört sayfası) dinleyici kopyalarında bulabilirsiniz.
- Deneylere katılım fırsatları 31 Ocak’tan sonra başlayacaktır.

Gönüllüler?

- Havuzu kullanmayı dileyen araştırmacılar için yeni yaklaşımlar, öğrenciler için eğitimsel faydadan emin olmak üzere bir kurul tarafından incelenmeyi gerektirmektedir.
- Bu kurul sınıftaki lisans öğrencileri arasındaki 2-3 kişiden oluşmalıdır. Öğrencilerin 26 Ocak Cuma günü saat 2’de toplanmak üzere uygun olmaları gerekmektedir.
- Eğer ilgileniyorsanız, dersten sonra benimle görüşebilirsiniz.

Temeller, Bölüm 1: Freud

Ana fikirlerden çoğu reddedilmiştir

Ama çoğu olduğu gibi kalmıştır

Bazı ilginç ve etkileyici fikirler

- Duygular ve eylemler için bilinçdışı nedenler
- Bilinçdışı dinamikler (çatışma)
  - Rüyalara, konuşma hatalarına, şaka yapmaya, cinnete yol açma

Zihnin psikoanalitik bölümleri

- İd - çocuklukta görülen içgüdüler
  - Gerçeklik ve düşün arasındaki farkı ayırt edemez
  - Haz prensibine göre çalışır
- Ego - çocukluk döneminde id'den ortaya çıkar
  - Gerçekliği ve mantığı anlar
  - İd ve süperego arasında aracılık eder
- Süperego
  - Toplumun ahlaki standartlarının içselleştirilmesi
  - Suçluluk duygusundan sorumlu

Psikoseksüel evreler

- Freud'un kişilik gelişimine ilişkin beş evresinin herbiri belirli bir erojen bölge ile ilişkilidir
- Saplanma – bir yetişkin olarak, söz konusu evrelerdeki haza ulaşma yollarına eşdeğer bir yolla haz elde etmeye yönelik bir girişim

Oral evre (doğum – 1 yaş)

- Ağız cinsel haz ile ilişkilidir
- Eğer doğru bir şekilde başa çıkılmaz ise süttten kesme saplanmaya yol açabilir
- Saplanma yetişkinlikte oral aktivitelere yol açabilir

Anal evre (1 – 3 yaş)

- Anüs haz ile ilişkilidir
- Eğer doğru bir şekilde başa çıkılmaz ise tuvalet eğitimi saplanmaya yol açabilir
- Saplanma yetişkinlikte anal tutucu ya da atıcı davranışlara yol açabilir

Fallik evre (3 – 5 yaş)

- Hazza yönelik dikkat genital bölgelere kayar
- Oedipus ya da elektra kompleksi görülebilir
- Saplanma erkekte aşırı masküliniteye ve kadında ilgi ya da baskın olma ihtiyacına yol açabilir

Oedipus kompleksi

- Annem iyi biridir
- Annemi çok seviyorum
- Ama babam engel oluşturuyor
- Babayı öldür
- Eyvah babam kızgın
- Babamın yapabileceği en kötü şey nedir?

Oedipus kompleksi

- Kastrasyon!
- Pes ediyorum. Babam kazanır.
- Bir süre için cinsellik hakkında düşünmeyelim

Latant evre (5 – ergenlik)

- Cinsellik bastırılır
- Çocuklar hobilere, okul faaliyetlerine ve aynı cinsiyetten arkadaşlıklara yönelir

Genital evre (ergenlik)

- Cinsel duygular yeniden ortaya çıkar ve karşı cinse doğru yönelir
- Sağlıklı yetişkinler hazzı aşkta ve işte bulurlar; saplanmış yetişkinler bütün enerjilerini önceki evrelerle meşgul olarak harcarlar

Savunma mekanizmaları

- Bilinçdışı zihinsel süreçler kaygıyı azaltmak üzere ego tarafından işe koşulur

Savunma mekanizmaları

- Yüceltme – toplum tarafından değer verilen aktiviteler ile yer değiştirme
- Yer değiştirme – utanç verici düşünceleri daha uygun hedeflere yönlendirme

Savunma mekanizmaları

- Yansıtma – kabul edilemez dürtüleri başka birine yönelterek kaygıyı azaltmak
- Rasyonelleştirme – kaygı yaratan düşünceleri akıl yürüterek uzaklaştırma
- Gerileme – gelişimin daha önceki evrelerindeki davranış karakteristiklerini içeren bir tarza geri dönmek

Histeri ve tedavisi

- Körlük ve sağırılık, felç, titreme, panik ataklar, bellek boşlukları vb.
- Bu semptomlar kilit altındaki duygusal yükü olan anıları bir çeşit saklama yoludur
- Anılar ortaya çıktığı zaman katarsis olur – şiddetli bir şekilde açığa çıkma

Histeri ve tedavisi

- Freud aslında bu anılara hipnoz yoluyla ulaşmaya çalışmıştır; ancak daha sonra serbest çağrışıma yönelmiştir
- Hastalar direnç gösterir
- Freud bu çatışmaları keşfetmek üzere psikoanaliz yöntemlerini kullanmıştır

Daha fazla Freud

- Rüyalar
- Efsaneler ve edebiyat
- Din

Freud: Bilimsel değerlendirme

Yanlışlanabilirlik (Karl Popper)

Bilimsel yordamalar dünya hakkında güçlü iddialarda bulunmayı gerektirir ve ispatlanmış bir yanlış olma riskine götürür

Freud: Annenden nefret ediyorsun
Hasta: Vay canına, bu olabilir
Freud: Haklıyım

Freud: Annenden nefret ediyorsun
Hasta: Bu saçmalık! Bu iğrenç bir yalan
Freud: Öfken, bu fikrin senin için ne kadar acı verici olduğunu gösterir. Bunu bilinçdışı olarak bastırmışsın. Haklıyım!

Freud: Yetişkin kişilik özellikleri psikoseksüel gelişim ile şekillenir. Rüyaların tümü kılık değiştirmiş bir biçimde arzuların tatminini içerir. Psikoanaliz ruhsal bozuklukların en iyi tedavi yoludur.
Scientist: Aynı fikirde değilim. Bu iddiaları herhangi birini destekleyen yeterli kanıt bulunmamaktadır.
Freud: Benim fikirlerimi reddetmen bunların seni rahatsız ettiğini gösterir. İşte bu yüzden ben haklıyım. Ayrıca derin psikolojik problemlere sahipsin ve kapsamlı bir terapiye ihtiyacın var.

Spesifik yordamlar yapıldığı zaman, bunu çok da iyi yapmıyorlar

- Oral ve anal karakteristikler
- Sütten kesmenin ve tuvalet eğitiminin rolü
- Cinsel tercih
- Psikoanalizin başarısı

Temel Freudyen anlayış –
bilinçdışının önemi – sağlam
bir şekilde sürmektedir.

Freud'un Darwin'le tanışması: Bilinçdışı neden evrilmiş olabilir?

Kandırmaca

Nasıl iyi bir yalancı olunur?

Kendini kandırma

Modern psikolojide bilinçdışı

1. Dil

- Buket, Veli'nin ondan hoşlandığını düşünür

Modern psikolojide bilinçdışı

1. Alışkanlık

- araba kullanma, sakız çiğneme, ayakkabı bağlama

Modern psikolojide bilinçdışı

1. Hoşlanma ve hoşlanmama
Kabul sınavası
Eşit altı ölüm uyarımları

Modern psikolojide bilinçdışı

1. Hoşlanma ve hoşlanmama
Kabul sınavası
Eşit altı ölüm uyarımları

KADAVRA

Modern psikolojide bilinçdışı

1. Hoşlanma ve hoşlanmama
Kabul sınavası
Eşit altı ölüm uyarımları

Modern psikolojide bilinçdışı

1. Hoşlanma ve hoşlanmama
Kabul sınavası
Eşit altı ölüm uyarımları

Liste yapma

Sevdiğiniz birisini düşünün

Bu kişinin 3 pozitif özelliğini
listeleyin

Bu kişinin 10 pozitif özelliğini
listeleyin

Bu kişiden ne kadar
hoşlanıyorsunuz?

Bu kişiden ne kadar
hoşlanıyorsunuz?

Hoşlanma grup 3'te yükselir
Hoşlanma grup 10'da düşer